

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kfv.III.37.609/2017/5.

A tanács tagjai: . Kovács András a tanács elnöke
 . Fekete Ildikó előadó bíró
 . Mudráné dr. Láng Erzsébet bíró

A felperes: (...)

A felperes képviselője: . Sári Csaba ügyvéd

Az alperes: Pest Megyei Kormányhivatal

Az alperes képviselője: (...) jogtanácsos

A per tárgya: erdővédelmi bírság tárgyában hozott
közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat: Zalaegerszegi
Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 5.K.27.296/2016/14.

Rendelkező rész

A Kúria a Zalaegerszegi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 5.K.27.296/2016/14. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a Kúria a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 20.000 (húszezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - felhívásra - 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes tulajdonát képezik a (...) külterület (...) és a (...) hrsz-ú ingatlanok, amelyek az Országos Erdőállomány Adattárban Kehidakustány 12B, C, D, E és F erdőrészletként vannak nyilvántartva.

- [2] 2014. március 18. napján telefonos bejelentés érkezett a Zala Megyei Kormányhivatal Erdészeti Igazgatóságához, mely szerint a megjelölt földrészleteken akácfákat termelnek ki, ennek előzetes bejelentésére az erdészeti hatósághoz nem került sor. A hatóság rendőri intézkedést kezdeményezett, melynek eredményeként a Zalaszentgróti Rendőrőrs előtt falopás miatt nyomozás indult. A felperes ezt követően szintén feljelentést tett a rendőrhatóságnál a 2013. december és 2014. március között végrehajtott fakitermelés és a kitermelt fa ismeretlen helyre történő szállítása okán. A nyomozóhatóság megállapította, hogy a perben érintett erdőrészletben tisztítási munkák végzésére a felperes (...) -nak (a továbbiakban: N.T.) szóbeli megbízást adott, annak célja az erdő szélén áthaladó út nyomvonalának tisztítása és a kivágott fák tulajdonos lakcímére történő szállítása, függetlenül a felperes erre való hivatkozásától, a fakitermelés jogosulatlan elvégzését a bünyügyi hatóság nem találta bizonyítottnak, így a nyomozást bűncselekmény hiányában megszüntette. A döntéssel szemben a felperes panasszal élt, a Keszthelyi Járási Ügyészség a 2014. július 18. napján meghozott határozatában a nyomozóhatóság határozatát megváltoztatta a körben, hogy az eljárást bizonyítottság hiányában szüntette meg, egyebekben a panaszt elutasította.
- [3] A Zala Megyei Kormányhivatal Erdészeti Igazgatósága mint elsőfokú hatóság a 2015. március 25. napján kelt ZAG/01/2624-2/2015. számú határozatában a felperest a (...) 12/B, C, D, E erdőrészletekben bejelentés nélkül végzett fakitermelés miatt 5.220.000 forint erdővédelmi bírság megfizetésére kötelezte, továbbá határidőt tűzve a jogosulatlan fakitermelés következtében keletkezett erdőfelújítási kötelezettségek teljesítésére hívta fel. Határozatának indokolásában az erdőről, az erdő védelméről, és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény (a továbbiakban: Evt.) 108. § (2) bekezdésére hivatkozott, a bírság mértékét az erdőgazdálkodási és az erdővédelmi bírság mértékéről és kiszámításának módjáról szóló 143/2009. (VII.6.) Korm.rendelet (a továbbiakban: Korm.rendelet) 4. § (2) bekezdés a) pontja alapján és az Evt. 82. § (1) bekezdése szerint határozta meg. A felperes fellebbezett a határozat ellen, majd indítványozta a másodfokú eljárásnak a Ket. 32. § (1) bekezdése szerinti felfüggesztését azzal az indokkal, hogy a Keszthelyi Járásbíróság előtt lopás büntette miatt N.T. ellen 8.B.224/2014. ügyszámon büntetőeljárást kezdeményezett. Az alperes jogelődje a 2015. augusztus 14. napján kelt 04.4/1123-6/2015. számú végzésében a felfüggesztésre irányuló kérelmet elutasította, majd a 2015. október 28. napján kelt 04.4/1123-7/2015. számú másodfokú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta, és a határozattal egybefoglalt végzésében utasította az elsőfokú hatóságot, hogy az eljárás megindításáról értesített azon ügyfelek vonatkozásában, akikkel szemben jogsértést nem tárt fel, hozzon az ellenük indult eljárást lezáró eljárást megszüntető végzést. Az alperes határozatának

indokolásában arra hivatkozott, hogy a felperes elmulasztotta az Evt. 102. §-ában foglalt kötelezettségét. A feljelentés megtételét megelőzően több alkalommal észlelte a jogosulatlan fakitermelést, és e tárgyban a fakitermelést vezető személlyel elektronikus levelezést is folytatott, amelynek tényét elismerte. A jogosulatlan fakitermelést az arról való tudomásszerzést követően haladéktalanul jelentenie kellett volna, függetlenül attól, hogy ezt mi okból mulasztotta el, a mulasztás következményeit viselnie kell. Az alperes hangsúlyozta továbbá, hogy mérlegelési jogkörrel nem rendelkezik a bírság mértékének meghatározásával kapcsolatban, azt a Korm.rendelet 4. § (2) bekezdésének kógens szabálya tartalmazza.

A kereset és ellenkérelem

- [4] A felperes keresetében az alperes határozatának felülvizsgálatát, és hatályon kívül helyezését, az alperes jogelődjének új eljárásra utasítását, másodlagosan a határozat megváltoztatását kérte, emellett az alkalmazott bírság végrehajtásának felfüggesztésére tett indítványt.
- [5] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Hangsúlyozta, hogy a Ket. 32. § (1) bekezdése a perbeli esetben nem irányadó, mivel a kitermelésre engedélyt adó személyt az Evt. 108. § (2) bekezdése erdővédelmi bírság megfizetésére kötelezi, tekintve, hogy a felperes a fakitermelési engedély kibocsátását elismerte, így a büntetőeljárás nem minősül a hatósági eljárásra nézve előkérdésnek.
- [6] A per első tárgyalásán a felperes keresetét kiegészítette, azon hivatkozással, hogy az eljárás felfüggesztése iránti kérelmet elutasító végzés bírósági felülvizsgálatát kezdeményezte, melyet az alperes jogelődje átvett, ennek ellenére az iratokat a bírósághoz nem terjesztette fel. A felperes az alperes jogutódját tájékoztatta a mulasztás tényéről, ennek ellenére az alperes a határozatát saját hatáskörben nem változtatta meg, amely mulasztást a felperes a keresetben megjelölt határozattal szembeni további hatályon kívül helyezési oknak minősítette. Hangsúlyozta a felperes, hogy az alperes tényállás-tisztázási kötelezettsége körében a helyszíni szemle lefolytatásán kívül további bizonyítási cselekményt nem végzett. Az eljárás jogszabálysértő jellegét abból eredően is megállapíthatónak minősítette, hogy a fakitermelést végző N.T. és emberei az Evt. 61. § (1) bekezdés b) és c) pontjaiban, valamint a 61. § (2) bekezdésében az Evt. 65. § (1) bekezdésébe, 70. § (3) bekezdésébe, 90. § (1)-(4) bekezdéseibe ütköző tevékenységet folytattak, a fakitermelésük ezen felül az Evt. végrehajtásáról szóló 153/2009. (XI.13.) FVM rendelet (a továbbiakban: Vhr.) 42. §-ába ütközött, ennek ellenére a Korm.rendelet 4. §-a szerinti erdővédelmi bírság kiszabására velük szemben a hatósági eljárásban nem került sor, noha annak helye lett volna.
- [7] A felperes későbbi, a per során benyújtott beadványában a lopás büntette és más bűncselekmények tárgyában kezdeményezett

büntetőeljárás során beszerzett iratokra, nyilatkozatokra hivatkozással tett ténymegállapításokat, hangsúlyozta, hogy a helyszíni hatósági ellenőrzés alkalmával 2014. március 18. napján N.T.-nek és embereinek hatályos megbízásuk a fakitermelésre nem volt, mivel azt a felperes 2014. február 14. napján visszavonta. Jogszabálysértőnek minősítette a keresettel támadott határozatban egybefoglalt végzést, amelyben a másodfokú alperesi jogelőd az elsőfokú hatóságot a további ügyfelek vonatkozásában az eljárást megszüntető végzés meghozatalára kötelezte.

A bíróság ítélete

- [8] A bíróság a felperes keresetét alaptalannak értékelte, és elutasította azt. Ítéletének indokolásában az Evt. 17. § (8) bekezdés a) és c) pontjára, 102. §-ára, 108. § (1) bekezdés d) pontjára, és (2) bekezdésére, 68. § a) pontjára, 69. § (2) bekezdésére, 70. § (1), (2) bekezdésére, 82. § (1) bekezdésére, a Vhr. 42. § (1) bekezdésére, a Korm.rendelet 4. § d) pontjára, és (2) bekezdésére hivatkozott. Idézte a Ket. 32. § (1) bekezdésében foglaltakat is.
- [9] Elsődlegesen leszögezte a bíróság, hogy kizárólag azokat a keresetlevélben rögzített felvetéseket vizsgálhatta érdemben, amelyre nézve a felperes konkrét érdekeltségi viszonya, az anyagi jogi jogszabályban rögzített alanyi joga, és a határozatban foglaltak közötti közvetlen kapcsolata fennállt (Legfelsőbb Bíróság 2/2004. KJE) Hivatkozott arra, hogy a következetes ítélkezési gyakorlat értelmében közvetlen jogi érdekeltség hiányában ügyfélnek nem rá vonatkozó határozatrész ellen nincs keresetőségi joga (KGD 2015.121.). Ebből levezetve megállapította a bíróság, hogy az N.T.-vel, valamint alkalmazottaival szemben az eljárás mikénti alakulása, velük szemben a felperes által megjelölt jogszabálysértésekre figyelemmel erdővédelmi bírság kiszabása vagy annak elmaradása érdemben a felperes felelősségre vonását nem befolyásolta, ezért a bíróság nem talált olyan közvetlen anyagi jogosultságot is érintő érdeket, amely a felperes keresetőségi jogát ebben a jogkérdésben megalapozta volna.
- [10] Rámutatott arra is a bíróság, hogy a kereset megváltoztatásának szabályait a Pp. 335/A. § (1) és (2) bekezdése határozza meg, arra legkésőbb az első tárgyaláson van lehetőség. Megállapította a bíróság, hogy a sérelmezett határozattal egybefoglalt, az elsőfokú hatóságra eljárás megszüntetési kötelezettséget terhelő, a keresettel eredetileg támadott határozati rendelkezésektől elkülönülő döntés jogszabályszerűségét a felperes keresetlevelében kifejezetten nem sérelmezte, annak jogszabálysértő jellegére konkrétan kizárólag az első tárgyalást követően, az írásban benyújtott 13. számú beadványában hivatkozott, így az tiltott keresetkiterjesztésnek minősült, amely tény meggátolta e rendelkezés jogszerűségének vizsgálatát.
- [11] Kifejtette a bíróság, hogy az Evt. 102. § és 108. § (2) bekezdése

alapján a felperes hivatkozása ellenére az erdővédelmi bírság kiszabásának alapjául szolgál önmagában az a tény is, ha az erdő tulajdonosa a fakitermelésről tudomást szerez, ennek ellenére bejelentési kötelezettségét nem teljesíti. A felperes felelősségre vonhatóságát a szóban megkötött, a felperes állításai értelmében utólag e-mail formájában rögzített, megállapodásban megjelölt terület bejelentés nélkül végzett megtisztítása miatt az Evt. 108. § (2) bekezdés első fordulata alapozza meg, amelyet a felperes sem kérdőjelezett meg, ugyanakkor azt sem vitatta, hogy az attól eltérő területen végzett vágási munkálatokról tudomást szerzett. Ennek tényét az általa a hatóságnak benyújtott elektronikus levelezés tartalma is igazolta. Úgy ítélte meg a bíróság, hogy az elektronikus levél írásba foglalása 2014. január 15. napja, illetve a meghatalmazás visszavonását tartalmazó levél megküldésének időpontja - 2014. február 14. - és a 2014. március végén tett feljelentés között eltelt idő nem felel meg a haladéktalan bejelentés kötelezettségének.

- [12] A bíróság mértékét illetően kifejtette a bíróság, hogy a károsítás tényére és a felperesi mulasztásra figyelemmel a teljes kitermelt faanyag után köteles a felperes m³-enként 0,1 EJA erdővédelmi bírságot fizetni. Így alappal nem hivatkozhat arra, hogy az erdővédelmi bírság megosztása lett volna indokolt, és rá csupán az általa megjelölt 3 m³ faanyag alapján számított bírság lett volna kivethető. A bírság megosztási lehetőségét az Evt. és az egyéb hivatkozott jogszabályok a felperes beadványaiban megjelölt körülményekre figyelemmel nem biztosítják.
- [13] Mivel a jogkérdés elbírálása a vonatkozó jogszabályi rendelkezések értelmezése útján elvégezhető, a bíróság megítélése szerint az alperes határozata ez okból nem volt jogszabálysértő, a felperes a kitermelt fa mennyiségének erdészeti hatóság által a határozatában megállapított mértékét pedig nem vitatta. A bíróság nem találta szükségesnek a felperes indítványa szerint az erdőfelügyelő meghallgatását.
- [14] Nem osztotta a bíróság a felperes azon hivatkozását, miszerint a lopás büntette miatt kezdeményezett pótmagánvádas eljárás, illetve az azt megelőzően lefolytatott nyomozás a jelen perben tárgyalt közigazgatási hatósági határozat meghozatala szempontjából előkérdésnek tekintendő. Hangsúlyozta, hogy a hatóság a tényállás-tisztázási kötelezettsége körében beszerezte a Keszthelyi Rendőrkapitányság Zalaszentgróti Rendőrőrsének határozatát a nyomozás megszüntetéséről, és a felperes panaszának eredményeként hozott határozatot is.
- [15] Mindezek a fakitermelésben részt vett személyek személyes meghallgatása nélkül is a felperes nyilatkozataira és a csatolt okiratokra tekintettel megalapozták az alperesi hatósági határozatokban rögzített tényállást, a kitermelt fa egy részére nézve a megbízási jogviszony fennálltáról, illetve a kitermelésről szerzett ismeretek tényéről, valamint a feljelentés megtételének időpontjáról. Erre figyelemmel nem volt alapos a felperes

felvetése, mely szerint az alperesi hatóság megállapításait kizárólag a helyszíni szemle adatai alapján tette meg. Hangsúlyozta a bíróság, hogy a polgári perben vizsgálható megbízási szerződés megbízott általi megszegésének ténye, vagy az, hogy magatartása a lopás bűncselekménye tényállási elemeinek megfelel-e, nem előkérdése a bejelentés elmulasztására figyelemmel lefolytatott közigazgatási eljárásnak. A bíróság álláspontja szerint tehát a felfüggesztés elmulasztása nem minősült a hatóság határozatának érdemére kiható eljárási szabálysértésnek.

- [16] Kifejtette a bíróság, hogy a hatósági eljárás felfüggesztése iránti kérelem elutasításával szemben benyújtott felperesi kérelem jelen perben nem, kizárólag a közigazgatási nemperes eljárásokra a Pp. módosításáról és az egyes közigazgatási nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról szóló 2005. évi XVII. törvény 3. §-a szerint nemperes eljárásban lett volna felülbírálható. A jogorvoslati kérelem bírósághoz való megküldésének hiányára való tekintettel a felperes a Pp. 331. § (2) bekezdése szerint nyújthat be a bírósághoz kérelmet, a jelen eljárásban azonban a betérjesztés elmulasztása nem eredményezheti a sérelmezett határozat hatályon kívül helyezését. A betérjesztés elmaradása a Ket. 32. § rendelkezésével összefüggésben sem teszi jogszabálysértővé az alperes érdemben meghozott határozatát.
- [17] Rámutatott arra a bíróság, hogy az ítélkezési gyakorlat szerint a megbízáson alapuló fakitermelés mértékéig a bejelentés nélkül végzett fakitermelésre megbízást adó felperes felelőssége fennállt, ugyanakkor csupán az Evt. 108. § (1) bekezdése szerint a fakitermelőre kiszabható erdővédelmi bírság alkalmazása kapcsán követeli meg annak vizsgálatát, hogy a fakitermelése kinek a gazdasági érdekében állt, így ki az, aki a fa kitermeléséért felelőssé tehető (Kfv.II.37.004/2014/6., Kfv.II.37.552/2014/4.). Az Evt. 102. §-ából fakadó haladéktalan bejelentési kötelezettség elmulasztásával indokolt bírság azonban a gazdasági érdekeltiségnek nem függvénye, ezért jelen perben e kérdés nem volt vizsgálható.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [18] A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak hatályon kívül helyezését kérte, a keresetében foglaltakat fenntartotta. Másodlagosan a hatályon kívül helyezés mellett kérte a bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását. Arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet jogszabálysértő, mert ellentétes az Alaptörvény XVIII. cikk (7) bekezdésével, a Ket. 32. § (1) bekezdésével, 50. § (1) bekezdésével, 109. §-ával, az Evt. 108. §-ával, a Pp. 330. § (2) bekezdésével, 331. § (2) bekezdésével, 335/A. §-ával, és 336/A. § (2) bekezdésével.
- [19] Részletesen ismertette a felperes felülvizsgálati kérelmében a büntetőeljárás során tett nyilatkozatokat, megállapításokat, az ott foganatosított eljárási cselekményeket, a nyomozati jegyzőkönyvben

foglaltakat. A jogerős ítélet hibáit illetően arra hivatkozott, hogy a hatóságnak valamennyi érintett személy vonatkozásában kötelessége a jogszabályok, az azokban foglalt szankciók alkalmazása, függetlenül attól, hogy pontosan ki, melyik jogszabályhelyet sértette meg, az Evt. 108. § (1) bekezdése és (2) bekezdése, vagy a többi szankciós jogszabályhely megsértése különböző személyek által együttesen is megvalósulhat. A Korm.rendelet az erdővédelmi bírság mértékét m3-ben határozza meg, emiatt a bírság kiszabásához elengedhetetlen annak tisztázása, hogy ki követte el a jogsértést, milyen jogsértést követett el, és a bírságolt személy hány m3-ért felelős. Hivatkozott e körben a Kúria Kfv.II.37.004/2014/6. számú eseti döntésében foglaltakra. Kifogásolta, hogy a felperes felelősségének megállapításán túl az alperes más személyek vonatkozásában nem járt el. N.T. és emberei tevékenységét az alperes még csak nem is vizsgálta, a fakitermelést végző személyek a Btk. több tényállásán túl az Evt. 61. § (1) bekezdés b) és c) pontját, (2) bekezdését, 65. § (1) bekezdését, 70. § (3) bekezdését, 90. § (1)-(4) bekezdését, a Vhr. 42. §-át, és a Korm.rendelet 4. §-át is megsértették.

Az alperes az erdő letermelőivel szemben semmilyen bírságot nem szabott ki, pedig az Evt. 108. § (1) bekezdés b), c), d), e) pontjai mind kötelezően kiszabandó bírságot írnak elő. A Korm.rendelet 4. § (1) bekezdés d) pontja alapján összesen 7.830.000 forint bírságot kellett volna kiszabni, az engedély nélküli fakitermelés miatt N.T.-vel szemben.

- [20] Sérelmezte a felperes, hogy az alperes jogelődje külön utasította az elsőfokú hatóságot az eljárás megszüntetésére, N.T. és emberei kapcsán, az erre vonatkozó kifogását a bíróság tiltott keresetváltogatásnak minősítette. Álláspontja szerint ez nem volt annak tekinthető, és nem is késett el, a bíróság nem tagadhatta volna meg e kérdés vizsgálatát. A kereset a teljes határozatot támadta, nem csak egy részét, így a bíróságnak a határozat egészét kellett volna vizsgálnia.

Vitatta a felperes azt is, hogy ne lett volna keresetösségi joga és közvetlen érdeke N.T. és embereinek felelősségre vonását illetően.

- [21] A felperes álláspontja szerint a bíróság figyelmen kívül hagyta a Pp. 336/A. § (2) bekezdését is, ugyanis nincs jelentősége annak, hogy a felperes mikor, milyen bizonyítási indítványt terjesztett elő, a közigazgatási szerv tényállás-megállapítási kötelezettségének nem, vagy hiányosan tett eleget, ezért köteles a határozata alapjául szolgáló tényállás valóságának bizonyítására, ha azt a felperes vitatja.

- [22] A bírság mértékének jogszerűtlenségét illetően hangsúlyozta a felperes, hogy téves a bíróság jogértelmezése az Evt. 108. § (1) és (2) bekezdésének szabályozását illetően. A kitermelt fa mennyiségének mérlegelése nélkül lehetetlen ugyanis a bírság összegének meghatározása. Nem mindegy, hogy hol, mettől meddig „kitermelt faanyag” mennyiségéről beszélünk. Megítélése szerint a bíróságnak az Evt. 108. § (2) bekezdése alapján azt kellett volna

vizsgáltnia, hogy a felperes hol, mettől meddig, mekkora mennyiség letermelésére adott megbízást, illetve hogy a felperesnek hol, mettől meddig „kitermelt faanyag” mennyiségéről volt tudomása. Tér és idő nélkül nem értelmezhető a „kitermelt faanyag” fogalma. Az Evt. 108. § (2) bekezdés első fordulata kapcsán a felperes a felelősségét elismerte, a 12E erdőrészletről volt szó, ahol 3 m3 volt a „kitermelt faanyag” mennyisége. Az Evt. 108. § (2) bekezdés második fordulata kapcsán azonban tagadta felelősségét, a hatóság pedig sem helyszín, sem időpont tekintetében nem bizonyította azt. Kifejtette a felperes, hogy az általa ismert és haladéktalanul nem jelentett, valamint a helyszíni szemlén rögzített kitermelt faanyag mennyisége nem azonos, de a felperes feljelentése és a helyszíni szemlén rögzített kitermelt faanyag mennyiségének azonossága sem bizonyított.

- [23] Kétséget kizáróan nem bizonyított mennyiség alapján pedig nem lehetséges az Evt. 108. § (2) bekezdés második fordulata (tudomásszerzés és nem jelentés) kapcsán a felperes terhére a bírság összegét megállapítani. A megbízáson alapuló fakitermelés mértékéit a felperes elismerte felelősségét, azon túl azonban nem.
- [24] Az eljárás felfüggesztésének elmaradását illetően az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglalt alapvető alkotmányos jogának sárba tiprására hivatkozott, valamint a Ket. 32. § (1) bekezdésében foglaltakra. Kifogásolta a felfüggesztés iránti kérelem elutasítását, továbbá azt, hogy a végzés ellen benyújtott felülvizsgálati kérelme kapcsán azóta sem történt érdemi intézkedés, elbírálva nem lett. Ezáltal a Pp. 330. § (2) bekezdésének és a Ket. 109. §-ának megsértése is megvalósult. Utalt arra, hogy jelenleg a jogerős döntés után már okafogott lenne egy ismételt ilyen kérelem benyújtása, mert a Pp. 331. § (2) bekezdése szerint egy már lezárt eljárás felfüggesztése tárgyában kellene a bíróságnak döntenie, ami lehetetlen. Megjegyezte, hogy a Pp. 331. § (2) bekezdése szerint a bíróság akkor járt volna el jogszerűen, ha a keresetet közli az alperessel, és az alperest pénzbírsággal sújtja, ami nem történt meg.
- [25] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban tartására irányult.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [26] A felülvizsgálati kérelem nem alapos.
- [27] A Kúria álláspontja szerint a bíróság kimerítő részletességgel feltárta, és megfelelő alapossággal rögzítette ítéletének indokolásában az ügyben irányadó tényállást, és abból az ide vonatkozó jogszabályi rendelkezések alkalmazásával helytálló jogi következtetést vont le, azzal a Kúria is egyetértett.
- [28] Kiemeli a Kúria, hogy a felülvizsgálati eljárás során a Pp. 270. § (2) bekezdése és 272. § (2) bekezdése értelmében kizárólag a jogerős ítélet jogszerűsége vizsgálható, a Pp. 275. § (2) bekezdésének megfelelően a felülvizsgálati kérelemmel érintett

körben.

- [29] A perben rendelkezésre állt iratanyag alapján kétséget kizáróan megállapítható volt, hogy a (...) külterület (...) és (...) hrsz-ú ingatlanok kizárólagos tulajdonosa a felperes, ezen ingatlanok az országos erdőállomány adattárában erdőrészletként vannak nyilvántartva. A hatósági adatok szerint az erdőrészleteken bejelentett erdőgazdálkodó nincs, így a felperes tulajdonosként felel az Evt. rendelkezéseinek betartásáért.
- [30] Nem volt vitatott az sem, hogy a felperes N.T.-t megbízta az erdőrészletek nyugati felén áthaladó út területének kitisztításával, az út menti fák kivágásával. Az Evt. 70. § rendelkezik arról, hogy az erdőben fakitermelést az erdőtervben foglalt előírásokkal összhangban lehet végezni, azt a Vhr-ben előírtaknak megfelelően előzetesen az erdészeti hatóságnak be kell jelenteni, a fakitermelési munka végrehajtója köteles a munka elvégzésére jogosító művelési lapot magánál tartani, azt az arra jogosult személyek felszólítására bemutatni.
- [31] A megállapított tényállásból következően a felperes a fakivágásra adott megbízásról az erdészeti hatóság felé bejelentést nem tett, ennek elmulasztása már önmagában megalapozta - ahogy arra a bíróság is helyesen rámutatott - az Evt. 108. § (2) bekezdésének alkalmazását.
- [32] Megállapítható volt az is, hogy a felperes a megbízás kiadását követően körülbelül egy hónap múlva már észlelte, hogy nem csak az általa meghatározott területen, az út szélén, hanem az erdőben is fakitermelést folytatnak, fel is szólította N. T.-t és munkatársait annak abbahagyására. Az engedély nélküli fakitermelés azonban - bizonyítékokkal alátámasztottan - továbbra is zavartalanul folyt. Arról az erdészeti hatóság 2014. március 18-án telefonos bejelentés útján értesült, és a hatóság értesítette a rendőrséget is az illegális fakitermelésről. A nyomozás megindítását követően tett a felperes is feljelentést, az Evt.-ben meghatározott tulajdonosi kötelezettségeit súlyosan megsértve. Az Evt. 102. §-a értelmében ugyanis jogosulatlanul végzett fakitermelés vagy egyéb erdőt károsító cselekmény észlelése esetén az erdőgazdálkodó, vagy annak hiányában az erdő tulajdonosa, jogszerű használója haladéktalanul köteles bejelentést tenni a rendőrség és az erdészeti hatóság felé.
- [33] A Kúria is osztotta a bíróságnak az erdészeti hatóságokkal egyező azon jogi álláspontját, hogy a felperes által tett feljelentés „haladéktalan” intézkedésnek nem volt tekinthető, a tulajdonában végzett erdőterületen folyó munkálatokról csak azok észlelését követő hónapokkal később értesítette a nyomozó hatóságot.
- [34] Hangsúlyozza a Kúria, hogy a felperest az Evt. 17. § (8) bekezdés c) pontja szerinti kötelezettség terhelte, azaz az erdő őrzésére vonatkozó kötelezettség, amely attól függetlenül fennállt, hogy ténylegesen az erdőterületről milyen távolságban lakott, ennek ugyanis az ügy elbírálása szempontjából jelentősége nem volt. Az Evt. 17. § (8) bekezdése a tulajdonos számára az erdőről való gondoskodási és - a perbeli ügy szempontjából különösen jelentős -

őrzési kötelezettséget írja elő, amely attól függetlenül fennáll, hogy ezen kötelezettségekről a felperesnek tudomása van-e vagy sem. Például az Evt. 17., 30., 41., 42., 57., 70-74., 90. §-ai jelen ügy elbírálása szempontjából is irányadónak tekinthető kötelezettségeket rónak az erdő tulajdonosára, amelyek teljesítésének számonkérésére az erdészeti hatóság jogosult és köteles. Hangsúlyozza a Kúria, hogy az erdők védelmére vonatkozó jogszabályi előírások többnyire kógens jellegűek, az ennek szabályozását célzó speciális jogterület konkrét kötelezettségeket határoz meg a tulajdonos számára. Ezek ismeretének hiánya a nem teljesítésük miatti felelősségre vonás alóli mentesülésre nem ad jogszabályi lehetőséget.

- [35] A rendelkezésre állt adatokból megállapítható volt, hogy a felperes erdőtulajdonos az erdő őrzésére, az engedély nélküli munkák végzésére vonatkozó bejelentési jogszabályi kötelezettségének nem tett eleget. Anélkül adott megbízást az erdejében lévő fakitermelésére - függetlenül annak mennyiségétől -, hogy azt az erdészeti hatóság felé jelentette volna, és mikor észlelte, hogy a munkálatok a megbízási körön túl is folynak, még akkor sem élt bejelentési, illetve feljelentési kötelezettségével, ezáltal az Evt. 70. § (2) bekezdését, 102. §-át megszegte. Az ide vonatkozó, a bíróság által megfelelően idézett jogszabályi rendelkezésekből következően a felperesi mulasztás bírságfizetési kötelezettséget vont maga után. Hangsúlyozza a Kúria, hogy az Evt. szabályozási rendszerében az erdővédelmi bírság kiszabása kötelező jellegű, e körben az erdészeti hatóságnak mérlegelési lehetősége nincs. Az Evt.-ben meghatározott szabályszegések esetén az erdővédelmi bírság kiszabása kógens szankció, az az alóli mentesülésre a jogszabály nem biztosít lehetőséget.
- [36] A Vhr. 42. § (1) bekezdése a jogszerűen végezhető fakitermelés megkezdése előtti erdőgazdálkodói, tulajdonosi kötelezettséget szabályozza. Ez a bejelentés tartalmára vonatkozóan rögzíti az előírásokat. Ilyen bejelentést a felperes nem tett, ezáltal is megsértette a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket.
- [37] A fent kifejtettekből következően az Evt. 108. § (2) bekezdésének felperes általi megsértése megvalósult, annak szankcionálására az erdészeti hatóság köteles volt, a bírság mértékének meghatározását a Korm.rendelet 4. § (2) bekezdésének megfelelően végezte el. Tekintve, hogy sem a Korm.rendelet, sem az Evt. a meghatározott módszer szerint számított bírság megosztására vonatkozóan szabályozást nem tartalmaz, így annak jogszabályi lehetősége nem áll fenn.
- [38] A felülvizsgálati kérelemben foglaltak kapcsán hangsúlyozza a Kúria, hogy teljes mértékben egyetértett a bíróságnak a felperesi keresetösségi jog terjedelmére vonatkozó jogi álláspontjával. A felperes az őt szankcionáló határozatot támadó keresete alapján indult perben nem kifogásolhatja azt, hogy másokkal szemben a hatóság miért nem szabott ki bírságot, erre vonatkozó jogosultsága nem állt fenn. A bírság kiszabásáról való döntés az erdészeti

hatóság hatáskörébe tartozik. A felperes mint megbírságolt, nem kérheti számon a hatóságon mások bírságolásának elmaradását. Erre egyébként a jelen közigazgatási per keretei sem biztosítanak lehetőséget.

- [39] A felperes által keresettel támadott alperesi határozat jól elkülöníthető két részből állt. Egy határozati, és egy végzési részből, amelyek ugyan egybefoglalva kerültek kiadásra, ez azonban nem jelentette azt, hogy az egyik ellen benyújtott jogorvoslati kérelem a másik döntésre is vonatkozik. A felperes keresetében a határozati részt támadta, az elsőfokú határozat helybenhagyásáról szóló alperesi döntést, az elsőfokú hatóságot utasító végzésre vonatkozóan keresetét a per első tárgyalását követően, azaz elkésztetten terjesztette elő. Jogszerűen járt tehát el a bíróság akkor, amikor a felperes ilyen irányú kereset-kiterjesztését a Pp. 335/A. §-ába ütközően elkésztettnek minősítve nem bírálta el.
- [40] Az eljárás felfüggesztésére vonatkozó felülvizsgálati kérelembeli kifogások kapcsán a perben rendelkezésre állt iratok a Ket. 109. § (1)-(2) bekezdésének sérelmét alátámasztották. A bíróságnak nemperes eljárásban kellett volna a felperes felfüggesztés iránti kérelmét elutasító végzés elleni felülvizsgálati kérelmet elbírálnia, erre azonban a bírósághoz való felterjesztés hiányában nem kerülhetett sor. Ezen hatósági eljárási mulasztás a felperes jogszabálysértő eljárására és annak szankcionálására kihatással nem volt.
- [41] Mint ahogy már az előzőekben is kifejtette a Kúria, az erdészeti hatóság dönthet további jogosulatlan fakitermelők szankcionálásáról, ez azonban a perben felülvizsgált közigazgatási eljárásban és a közigazgatási perben sem volt vizsgálható. Sem a bírság megosztásának, sem az ügyek egyesítésének, a felelősök együttes felelősségre vonásának jogszabályi lehetősége nem áll fenn, így a keresettel támadott közigazgatási határozat jogszabálysértő volta emiatt sem volt megállapítható. A felperesnek az Evt. 108. § (2) bekezdésén alapuló bírságolását, az ott megfogalmazott elkövetési magatartást a fakitermelést ténylegesen végzők tevékenysége nem érintette - azon túl, hogy arra valójában a felperesi mulasztás biztosított lehetőséget.
- [42] A Kúria osztotta a bíróság azon jogi álláspontját is, hogy a büntetőeljárás folyamatban léte a perben felülvizsgált közigazgatási eljárás szempontjából előkérdésnek nem minősült, ezért nem követett el jogszabálysértést az erdészeti hatóság, amikor is a Ket. 32. § (1) bekezdésének megfelelően nem függesztette fel eljárását. Ezen eljárás a felperessel szemben folyt, a büntetőeljárás eredményétől függően az erdészeti hatóság hatáskörében dönthet arról, hogy másokkal szemben a jelen per tárgyává tett fakitermelés kapcsán indít-e eljárást vagy sem.
- [43] A felperes felülvizsgálati kérelembeli kifogása kapcsán hangsúlyozza azt is a Kúria, hogy a 2014. augusztus 26-i helyszíni szemlén felmérésre került a fakitermeléssel érintett területrészt, a jogosulatlanul kitermelt fa-térfogot meghatározása pedig ezt

követően az országos erdőállomány adattárban található fa-térfogat adatokat felhasználva került meghatározásra. A helyszínen megállapításra az került, hogy a fakitermelés a Kehidakustyán 12B, C, E, F erdőrészleteket érintette, alaptalanul hivatkozott arra a felperes, hogy a kitermelt fa mennyisége nem került meghatározásra.

- [44] A felülvizsgálati érveléssel szemben megállapításra került, hogy az Evt. 108. § (2) bekezdése szerinti jogsértést ki követte el, miben állt ezen jogsértés, és az is, hogy a bírságolt személy - a felperes - felelőssége a terhére rótt jogszabálysértés tekintetében teljes körű.
- [45] Megjegyzi a Kúria, hogy a felfüggesztési kérelem elbírálása körében megállapított eljárási mulasztások - ahogy az már fentebb is kifejtésre került - a felülvizsgált alperesi határozat jogszerűségére nem hatott ki, így alaptalanul hivatkozott a felperes jelen perben és felülvizsgálati eljárásban is az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésének, valamint a Pp. 331. § (2) bekezdésének sérelmére is.
- [46] Hangsúlyozza a Kúria, hogy megalapozottan állapította meg a bíróság azt, hogy az erdészeti hatóságok az ügy elbírálásához szükséges mélységben a tényállás-feltárási kötelezettségüknek eleget tettek, határozataikat megfelelő jogszabályi hivatkozásokkal és tartalmi indokolással látták el, ezért az alperes határozata nem volt jogszabálysértőnek tekinthető, megalapozottan döntött a bíróság a Pp.339.§ (1) bekezdésnek megfelelően a kereset elutasításáról.
- [47] Minderre tekintettel a Kúria megállapította, hogy a jogerős ítélet nem jogszabálysértő a felülvizsgálati kérelemmel érintett körben, ezért azt a Pp. 275. § (3) bekezdés alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [48] A felperes felülvizsgálati kérelmében kérte a felülvizsgálati kérelem tárgyaláson történő elbírálását.
- [49] A felülvizsgálati eljárásban felmerült alperesi perköltség megfizetésére a Kúria a felperes a Pp. 270. § (1) bekezdés folytán alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdés szerint kötelezte.
- [50] A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték viselésére a felperes a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésének megfelelően köteles, amelynek mértéke az illetekekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. § (1) bekezdése szerint alakult.

Budapest, 2018. október 30.

Dr. Kovács András s.k. a tanács elnöke, Dr. Fekete Ildikó s.k. előadó bíró,

Dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet s.k. bíró

